(Time: 2.30 Hours) (Marks: 80)

N. B: **1. All questions are compulsory.**
2. All questions carry equal marks.
3. Draw neat diagrams wherever needed.

Q. 1 Attempt **any two** of the following:- **20**

a) What is a financial system? Discuss the components of a financial system.

b) Describe the financial development indicators.

c) Discuss post-liberalization reforms in the Indian financial sector.

Q. 2 Attempt **any two** of the following:- **20**

a) Explain the overview of the development of banking in India.

b) What is Non-Performing Asset? Elaborate strategies for Non-Performing Assets' (NPAs) management.

c) Write an explanatory note on capital adequacy norms.

Q. 3 Attempt **any two** of the following:- **20**

a) Define NBFIs. Elaborate on the role of Non-Bank Finance Institutions (NBFIs) in the financial system..

b) Explain the regulatory framework for NBFIs in India.

c) Discuss the importance of Venture Capital Funds.

Q. 4 Attempt **any two** of the following:- **20**

a) Discuss equity as a traditional financial instrument.

b) Define derivatives. Explain various types of financial derivatives.

c) What is cryptocurrency? Explain the advantages and disadvantages of cryptocurrency.

****

muquestionpapers.com

(वेळ: २ तास ३० मिनिटे) (गुण: ८०)

टीप:

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. सर्व प्रश्न समान गुणांचे आहेत.

३. आवश्यक ठिकाणी स्वच्छ आकृत्या काढा.

प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:– २०

अ) वित्तीय प्रणाली म्हणजे काय? वित्तीय प्रणालीचे घटक स्पष्ट करा.

ब) वित्तीय विकास निर्देशकांचे वर्णन करा.

क) भारतीय वित्तीय क्षेत्रातील उदारीकरणानंतरच्या सुधारणा चर्चा करा.

प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:– २०

अ) भारतातील बँकिंग विकासाचा आढावा स्पष्ट करा.

ब) अनुत्पादक मालमत्ता म्हणजे काय? अनुत्पादक मालमत्ता व्यवस्थापनासाठीच्या धोरणांचे स्पष्टीकरण द्या.

क) भांडवली पर्याप्तता मानके या विषयी स्पष्टीकरणात्मक टीप लिहा.

प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:– २०

अ) बिगर-बँक वित्तीय संस्था (NBFIs) यांची व्याख्या करा. बिगर-बँक वित्तीय संस्थांची वित्तीय प्रणालीतील भूमिका सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

ब) भारतातील बिगर-बँक वित्तीय संस्थांचे नियामक चौकट स्पष्ट करा.

क) उद्योजक भांडवली निधी (व्हेंचर कॅपिटल फंड्स)चे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:– २०

अ) पारंपरिक वित्तीय साधन म्हणून समभागांची चर्चा करा.

ब) डेरिव्हेटिव्ह्स म्हणजे काय? विविध प्रकारच्या वित्तीय डेरिव्हेटिव्ह्सचे स्पष्टीकरण द्या.

क) क्रिप्टोकरन्सी म्हणजे काय? क्रिप्टोकरन्सीचे फायदे व तोटे स्पष्ट करा.

****

muquestionpapers.com

Time: 2.30 Hours **Total Marks: 80**

Note:

1. **All questions are compulsory.**
2. **Each question carries 20 marks.**
3. **Draw neat diagrams/flow charts wherever necessary.**

Q. 1) Answer the following (Any Two) **(20)**

A) Explain the meaning and components of the Indian financial system.

B) Discuss the reforms in the Indian financial sector post-1991.

C) Elucidate the relationship between the Financial System and Economic Development.

Q. 2) Answer the following (Any Two) **(20)**

A) Give an overview of commercial banking developments in India since the mid-1980s.

B) Write a note on the MUDRA bank scheme.

C) Discuss the capital adequacy norms in the context of Basel accord-III.

Q. 3) Answer the following (Any Two) **(20)**

A) Elaborate the regulations of Non-Bank Finance Institutions (NBFIs) in India.

B) Distinguish between Pension funds and Venture Capital funds.

C) Discuss the growth and components of Non-Banking Institutions in India.

Q. 4) Answer the following (Any Two) **(20)**

A) Explain Equities and Debentures, the traditional instruments of Financing.

B) Discuss the concept and types of derivative contracts.

C) Explain various types of bonds.

****

muquestionpapers.com

वेळ: २.३० तास एकूण गुण: ८०

सुचना -

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

३. आवश्यक तेथे व्यवस्थित आकृत्या / प्रवाह आकृत्या काढा.

प्र. १.) खालील **कोणत्याही दोन** प्रश्नांची उत्तरे द्या. **(20)**

१.भारतीय आर्थिक व्यवस्थेतील घटकांची चर्चा करा.

२.१९९१ पासून आर्थिक क्षेत्रातील सुधारणांचे मूल्यमापन करा.

३.आर्थिक व्यवस्था आणि आर्थिक विकास यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.

प्र. २.) खालील **कोणत्याही दोन** प्रश्नांची उत्तरे द्या. **(20)**

१.१९८० च्या दशकाच्या मध्यापासून भारतातील व्यावसायिक बँकिंग विकासाची माहिती द्या.

२.मुद्रा (MUDRA) बँक योजना यावर टिप लिहा.

३.बासेल-III (Basel-III) च्या संदर्भात भांडवली पर्याप्तता मानदंड यावर चर्चा करा.

प्र. ३.) खालील **कोणत्याही दोन** प्रश्नांची उत्तरे द्या. **(20)**

१.भारतीय बँकेतर वित्तसंस्थांच्या (NBFIs) नियमांचे तपशीलवार विवरण करा.

२.निवृत्तीवेतन निधी आणि उद्यम भांडवल निधी यांतील फरक स्पष्ट करा.

३.भारतातील बँकेतर वित्तसंस्थांची वाढ आणि घटक यांवर चर्चा करा.

प्र. ४.) खालील **कोणत्याही दोन** प्रश्नांची उत्तरे द्या. **(20)**

१ समभाग आणि कर्जरोखे ही वित्तपुरवठ्याची पारंपारिक साधने स्पष्ट करा.

२.वित्तीय अनुजात पत्र (derivatives) ची संकल्पना आणि प्रकार स्पष्ट करा.

३.विविध प्रकारचे हमीपत्रे स्पष्ट करा.

****

muquestionpapers.com